

Bruxelles, 16.7.2013
COM(2013) 531 final

**COMUNICARE A COMISIEI CĂTRE PARLAMENTUL EUROPEAN, CONSILIU,
COMITETUL ECONOMIC ȘI SOCIAL EUROPEAN ȘI COMITETUL
REGIUNILOR**

**Perioada de după 2015: către o abordare cuprinzătoare și integrată privind finanțarea
destinată eradicării sărăciei și dezvoltării durabile**

{SWD(2013) 273 final}

COMUNICARE A COMISIEI CĂTRE PARLAMENTUL EUROPEAN, CONSILIU, COMITETUL ECONOMIC ȘI SOCIAL EUROPEAN ȘI COMITETUL REGIUNILOR

Perioada de după 2015: către o abordare cuprinzătoare și integrată privind finanțarea destinată eradicării sărăciei și dezvoltării durabile

Introducere

În următorii doi ani, toți partenerii ar trebui să acorde prioritate acțiunilor decisive pentru accelerarea progreselor în vederea îndeplinirii Obiectivelor de dezvoltare ale mileniului (ODM). În acest scop, având în vedere apropierea evenimentului special al ONU privind ODM, prevăzut a se desfășura în septembrie 2013, este necesar ca UE și statele membre ale acesteia trebuie să își intensifice eforturile în vederea îndeplinirii angajamentelor actuale, inclusiv să furnizeze o finanțare mai solidă și mai eficientă pentru sprijinirea țărilor în curs de dezvoltare, astfel cum se evidențiază în comunicarea Comisiei intitulată „O agendă a schimbării”¹. Acțiunile întreprinse de UE și de statele membre ale acesteia (denumite împreună în continuare „UE”) sunt analizate în cadrul Raportului pe 2013 privind răspunderea UE, anexat.

În paralel, dezbaterile la nivel mondial cu privire la agenda mai amplă referitoare la perioada de după 2015 a fost lansată în cadrul a diferite acțiuni. Comunicarea Comisiei intitulată „O viață decentă pentru toți: eradicarea sărăciei și crearea unui viitor durabil pentru planetă”², aprobată de Consiliu³, s-a concentrat pe aspectele care trebuie întreprinse, definind o viziune care răspunde problemei legate de reducerea sărăciei și de dezvoltarea durabilă într-un cadru general pentru perioada de după 2015. Comunicarea referitoare la Acordul internațional din 2015 privind schimbările climatice⁴ ridică o serie de probleme importante legate de finanțarea combaterii schimbărilor climatice în perioada de după 2020. Comunicarea intitulată „Îmbunătățirea sprijinului pe care UE îl acordă țărilor în curs de dezvoltare în ceea ce privește mobilizarea finanțării pentru dezvoltare”⁵ și concluziile Consiliului⁶ adoptate ulterior includ o abordare cuprinzătoare privind toate sursele de finanțare și o abordare integrată în ceea ce privește diferitele acțiuni care vizează aceleași surse.

Prezenta comunicare se concentrează asupra aspectului financiar al modului de a pune în aplicare cadrul pentru perioada de după 2015. Aceasta își propune definirea unei abordări comune la nivelul UE privind problemele legate de finanțare în cadrul dezbaterilor internaționale – cum poate fi structurată o abordare globală, care sunt resursele disponibile și care ar putea fi mobilizate, ce acțiuni trebuie întreprinse pentru atingerea obiectivelor și ce principii ar trebui să orienteze eforturile depuse. În stadiul de față, UE ar trebui să rămână deschisă dialogului cu partenerii, iar comunicarea nu propune noi acțiuni sau angajamente pentru Uniune. Acestea ar putea fi asumate ulterior, în contextul unui acord la nivel mondial cu privire la o serie de angajamente care să reflecte necesitățile și capacitățile în schimbare ale diverșilor parteneri internaționali în perioada de după 2015.

¹ COM(2011) 637.

² COM(2013) 92.

³ 11559/13.

⁴ COM(2013) 167.

⁵ COM(2012) 366.

⁶ 14533/12.

Comunicarea pune un accent deosebit pe finanțarea destinată țărilor în curs de dezvoltare, însă abordarea propusă poate avea un caracter universal. Principiul de bază este valabil pentru toate țările – spectrul surselor de finanțare este același pentru toate obiectivele de politică și trebuie utilizat în așa fel încât să producă rezultate optime.

1. UN CONTEXT MONDIAL ÎN SCHIMBARE ÎN DOMENIUL FINANȚĂRII

În ultimul deceniu, lumea a cunoscut schimbări considerabile, în special în ceea ce privește distribuția avuției la nivel mondial, capacitatea țărilor de a influența tendințele globale și rolul tot mai important al donatorilor emergenți, ceea ce a modificat percepția privind finanțarea pentru dezvoltare.

Problema finanțării este analizată în cadrul unor acțiuni internaționale. Raportul Grupului la nivel înalt al ONU privind perioada de după 2015 și al Grupului de lucru deschis al ONU privind obiectivele de dezvoltare durabilă abordează aspecte legate de finanțare și de alte mecanisme de punere în aplicare; comitetul ONU care are sarcina de a propune diferite opțiuni pentru o strategie de finanțare a dezvoltării durabile își începe activitatea, iar Adunarea Generală a ONU organizează consultări pentru o eventuală consolidare a acțiunii de finanțare a dezvoltării. În plus, părțile la Convenția-cadru a Organizației Națiunilor Unite privind schimbările climatice acționează în vederea mobilizării și utilizării eficiente a resurselor financiare pentru combaterea schimbărilor climatice în perioada de după 2020, iar Convenția privind diversitatea biologică își definește în prezent strategia de mobilizare a resurselor. Acestea și alte acțiuni recurg la aceleași resurse pentru realizarea unor obiective de politică diferite, ceea ce ar putea conduce la suprapunerea angajamentelor. În schimb, investițiile făcute în scopul îndeplinirii acestor obiective, având la bază angajamente actuale și viitoare, ar trebui să funcționeze perfect împreună și să creeze sinergii atât la nivel național, cât și internațional. În consecință, diversele acțiuni în materie de finanțare ar trebui să corespundă setului de principii convenite de comun acord și să fie armonizate astfel încât utilitatea acestora să fie maximizată în vederea îndeplinirii mai multor obiective globale de politică.

Dezbaterile actuale oferă oportunitatea de a redinamiza Consensul de la Monterrey pentru a crea o abordare privind finanțarea care să fie relevantă acolo unde sunt utilizate cele mai multe resurse, și anume la nivel național. Consensul de la Monterrey din 2002 și Declarația de la Doha privind finanțarea dezvoltării din 2008 consemnează în scris un principiu de bun-simț care este încă valabil: cheia progresului constă în acțiunile întreprinse de fiecare țară la nivel național, prin valorificarea tuturor resurselor disponibile. Această abordare cuprinzătoare privind finanțarea ar trebui să constituie nucleul dezbaterilor privind finanțarea și să fie aplicată în continuare.

Resursele pot proveni din două tipuri de surse: publice și private, atât la nivel intern, cât și internațional. Resursele financiare publice interne cuprind impozitele și alte venituri publice, inclusiv cele obținute din resurse naturale. Resursele financiare publice internaționale pot fi sub formă de granturi, participații sau credite. Resursele financiare private interne cuprind investițiile efectuate de întreprinderi și societăți de binefacere de la nivel local. Resursele financiare private internaționale cuprind investițiile internaționale, transferurile private, cum ar fi transferurile de fonduri, și donațiile. Surse noi și inovatoare, precum o taxă pe tranzacțiile financiare, venituri obținute din comercializarea cotelor de emisii de dioxid de carbon sau taxe aplicate pe carburanții pentru nave s-ar încadra, de asemenea, într-una din categoriile enumerate mai sus.

Acestea sunt categoriile de resurse pe care fiecare țară le poate investi pentru îndeplinirea tuturor obiectivelor naționale și internaționale, utilizând instrumente diferite în scopuri primare diferite. Aceste resurse ar trebui să constituie baza abordării privind finanțarea. Resursele publice sunt direct accesibile și pot fi utilizate de către administrațiile publice. Resursele private sunt fundamental diferite în sensul că acestea servesc interese private și că trebuie mobilizate pentru a sprijini obiective de politică. Factorii de decizie din cadrul administrației publice ar trebui să încerce să sporească fondurile de care dispun și să se asigure că resursele sunt canalizate în mod eficient în vederea realizării obiectivelor convenite. În acest scop, toate sursele ar trebui considerate a constitui împreună un mix de mijloace disponibile pentru obținerea de rezultate.

2. UNDE SUNT BANII? CONCENTRAREA ASUPRA DOMENIILOR ÎN CARE FONDURILE SUNT NECESARE DIN PERSPECTIVA UNEI ȚĂRI ÎN CURS DE DEZVOLTARE

În anul 2010, țările în curs de dezvoltare dispuneau de resurse financiare publice și private cu un potențial de a contribui la eradicarea sărăciei și la dezvoltarea durabilă, estimate la o valoare de 7 129 de miliarde de euro⁷.

Tabelul 1: Resurse financiare disponibile pentru țările în curs de dezvoltare (în miliarde EUR, 2010)

Resurse financiare publice interne
Total: 3 317
Venituri fiscale: 3 252
<i>Potențial de eliminare a subvențiilor dăunătoare acordate pentru combustibilii fosili: 309</i>
Împrumuturi publice externe contractate: 65
Posturi pro memoria
Total rezerve, inclusiv aur: 4 074
<i>Ieșiri ilicite de fonduri: 649 (120 ca pierderi estimate din veniturile fiscale) generate inclusiv de corupție și de activitățile infracționale, precum și de fraudă și evaziune fiscală.</i>
Resurse financiare publice internaționale
Total cheltuieli: 158
Granturi acordate ca asistență oficială pentru dezvoltare (ODA): 92 , dintre care 39 UE
Credite concesionale: 7 , dintre care 3 UE
Alte resurse de asistență oficială pentru dezvoltare: 54 , dintre care 4 UE
Operațiuni de securitate internaționale autorizate de ONU: 5 , dintre care 2 UE
Resurse financiare private – interne și internaționale
Total: 3 652
Investiții private interne: 2 678
Investiții internaționale: 624
Investiții străine directe: 443
Investiții de portofoliu străine: 181

⁷ Sursele pentru toate cifrele care figurează în prezenta comunicare figurează în documentul însoțitor al serviciilor Comisiei.

Împrumuturi private externe contractate: 70

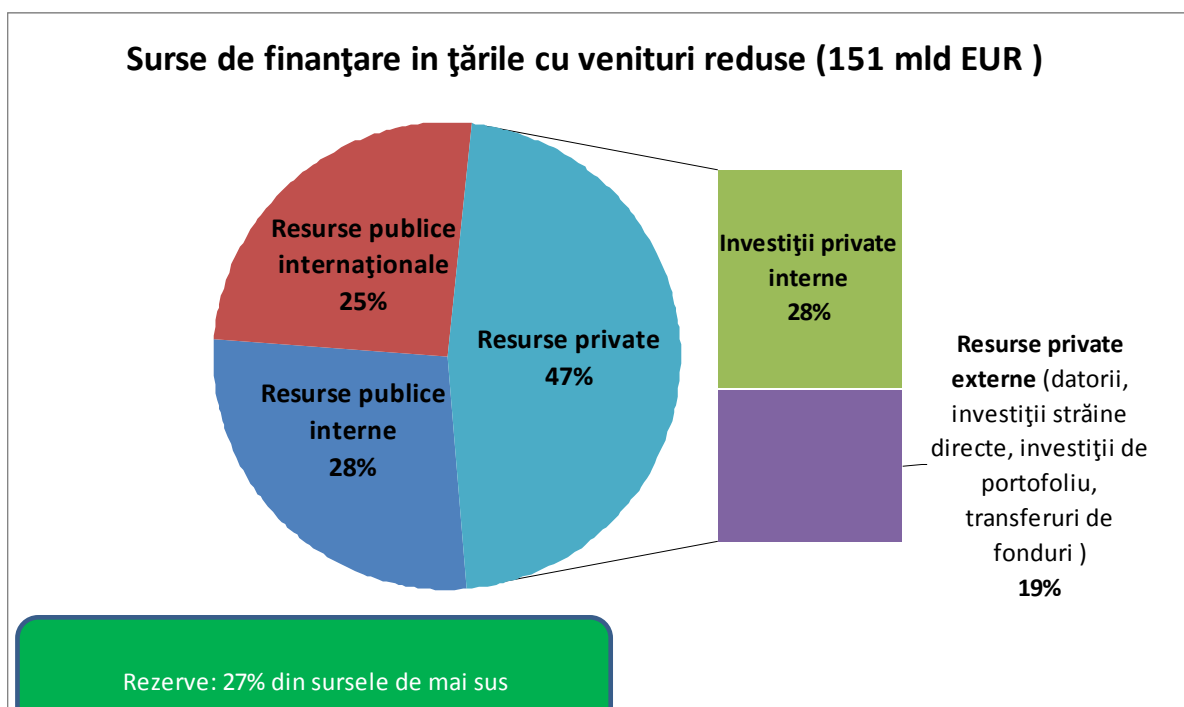
Transferuri de fonduri: 238

Potențial din reducerea costurilor de transfer la 5 %: 12 pe an.

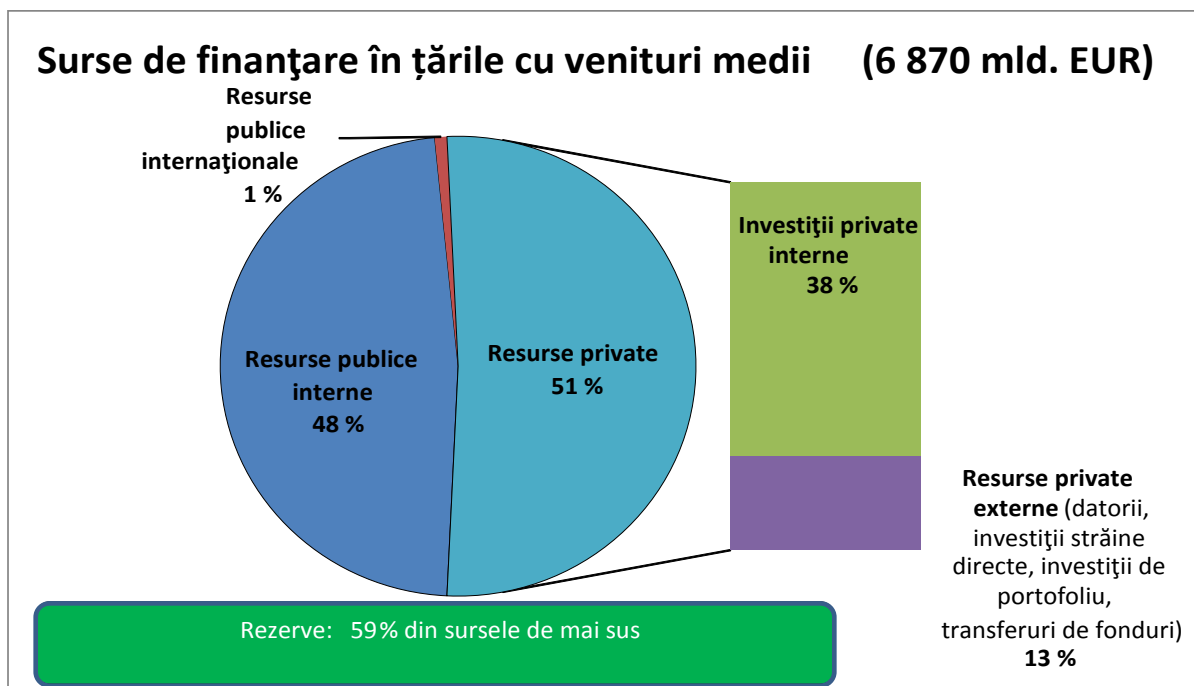
Acțiuni de binefacere private: 42

Datele confirmă faptul că resursele financiare publice interne depășesc resursele financiare publice internaționale (de 20 de ori), reprezentând doar 2 % din resursele de finanțare disponibile în țările în curs de dezvoltare. Resursele financiare private și resursele financiare publice sunt la egalitate. În același timp, există diferențe fundamentale între țări în ceea ce privește structura surselor de finanțare, astfel cum indică situațiile diferite ale țărilor cu venituri reduse și ale țărilor cu venituri medii.

Graficul 1

Graficul 2

2.1. Resursele financiare publice interne – cea mai mare și cea mai adecvată sursă pentru administrațiile publice

Resursele financiare publice interne (3 317 miliarde de euro) reprezintă principala sursă de finanțare de care administrațiile publice dispun în mod direct pentru a le utiliza în scopul realizării obiectivelor de politică; astfel, aceste resurse devin cea mai importantă componentă a unei abordări în materie de finanțare. În afară de faptul că ele oferă marja de manevră bugetară necesară pentru alocarea de resurse financiare în domeniile prioritare, acestea ar trebui, de asemenea, să consolideze responsabilitatea la nivel național și să contribuie la crearea unei relații solide între administrațiile publice și cetățeni. Majoritatea țărilor ar putea să își sporească în mod considerabil cheltuielile interne în domeniile prioritare, inclusiv prin majorarea veniturilor fiscale, prin combaterea fluxurilor financiare ilicite și prin eliminarea subvențiilor dăunătoare acordate pentru combustibilii fosili.

2.1.1. Mobilizarea resurselor interne

Veniturile fiscale ale țărilor în curs de dezvoltare variază, reprezentând în medie 13 % din PIB în țările cu venituri reduse și 22 % din PIB în țările cu venituri medii. PNUD a sugerat că veniturile publice care depășesc 20 % din PIB pot fi compatibile cu ODM, arătând că cele mai multe țări cu venituri medii ar trebui să aibă capacitatea de a atinge aceste obiective exclusiv prin utilizarea resurselor publice interne. De asemenea, potrivit FMI, o majorare a veniturilor publice cu aproximativ 3 % din PIB ar fi posibilă într-o perioadă relativ scurtă, chiar și fără a lua în considerare potențialul unor venituri sporite din resurse naturale și noile taxe de mediu. Acest lucru arată că, pe termen lung, este posibil să se pună capăt și dependenței țărilor cu venituri reduse de asistența financiară.

Estimate la 649 de miliarde de euro, fluxurile financiare ilicite, cum ar fi fondurile obținute din infracțiuni, fraudă fiscală și corupție, reprezintă o pierdere majoră din finanțele publice pentru multe țări. Pierderile din veniturile fiscale constituie doar o parte a impactului negativ al acestor fluxuri, întrucât ele descurajează totodată investițiile legale și subminează contractul social în sens mai larg. Țările ar trebui să reducă fluxurile financiare ilicite prin măsuri de reglementare și represive.

2.1.2. Împrumuturi și credite durabile

Împrumuturile permit țărilor să concentreze investițiile în fazele inițiale ale proiectelor și să mențină stabilitatea cheltuielilor publice pe fondul unei volatilități a veniturilor. Gradul de îndatorare general al țărilor în curs de dezvoltare s-a diminuat în timp, însă multe dintre ele se află încă într-o situație de risc sau nu au acces la piețele financiare, bazându-se pe credite publice. Creditorii privați și creditorii publici care nu aparțin Clubului de la Paris au devenit creditorii predominanți ai țărilor în curs de dezvoltare. Această situație evidențiază nevoia ca toți actorii implicați să aplice principiile responsabile în materie de împrumuturi și credite pentru a asigura sustenabilitatea datoriei.

Cea mai mare parte a rezervelor internaționale ale țărilor în curs de dezvoltare, în valoare de 4 074 de miliarde de euro, este deținută de câteva țări cu venituri medii, în timp ce rezervele financiare ale țărilor mai sărace sunt în general reduse. Rezervele de precauție fac parte din sistemul de protecție a țărilor împotriva șocurilor și ar putea fi completate prin instrumente cu acoperire pe bază de asigurare, un cadru de politică prudențial și macroeconomic solid este crucial pentru reducerea vulnerabilităților.

2.1.3. Cheltuirea judicioasă a resurselor financiare publice interne disponibile

Utilizarea eficientă a banilor disponibili are o importanță cel puțin la fel de mare ca și sporirea resurselor. Țările ar trebui să aplice reguli de bună gestionare a resurselor financiare publice

și să asigure o valoare adăugată maximă a fondurilor de care dispun. Investițiile cele mai importante pentru atingerea obiectivelor stabilite ar trebui să devină prioritare, iar cheltuielile efectuate pentru realizarea unui singur obiectiv de politică ar trebui să asigure susținerea necesară pentru îndeplinirea altor obiective.

2.1.4. Măsuri-cheie pentru sporirea resurselor financiare interne investite în vederea realizării obiectivelor de politică convenite la nivel mondial

La nivel național, fiecare țară ar trebui:

- să reformeze regimurile fiscale, să consolideze administrațiile fiscale și să pună în aplicare o legislație care să diminueze corupția. Aceste măsuri presupun sporirea transparenței, a responsabilității și a sustenabilității în gestionarea resurselor naturale, precum și combaterea fraudei și a evaziunii fiscale;
- să pună în aplicare politici care garantează o cheltuie judicioasă a fondurilor, prin includerea unor parteneriate inovatoare, prin mobilizarea de fonduri private și prin eliminarea subvențiilor dăunătoare acordate pentru combustibilii fosili;
- să respecte principii responsabile în materie de împrumuturi și credite suverane și să își consolideze rezistența.

Pentru a sprijini eforturile naționale, toate țările și toți actorii internaționali ar trebui:

- să impună transparența sectorului financiar și a întreprinderilor multinaționale în sectoare-cheie și să sprijine Inițiativa privind transparența în industriile extractive și alte inițiative care sprijină utilizarea durabilă a resurselor naturale, prin norme privind fluxurile financiare ilicite, prin rapoarte pentru fiecare țară în parte, prin sporirea transparenței fiscale și prin schimburi de informații. UE se află în fruntea acțiunilor întreprinse la nivel mondial în aceste domenii, însă orice pas înainte depinde de alți actori care aderă la aceste principii;
- să pună în aplicare norme anticorupție, precum Convenția ONU împotriva corupției;
- să consolideze arhitectura financiară internațională pentru sustenabilitatea datoriei și pentru absorbția șocurilor.

2.2. Resursele financiare publice internaționale – încă importante pentru unele țări

AOD constituie în continuare o sursă majoră de finanțare pentru 36 de țări cu venituri reduse, care sunt, de asemenea, mai grav afectate de provocările mondiale; AOD reprezintă 12 % din PIB-ul acestor țări, care se situează deja la un nivel inferior față de cel al veniturilor interne ale acestor țări. În același timp, resursele financiare publice internaționale (158 de miliarde) au o importanță marginală pentru ansamblul țărilor în curs de dezvoltare (0,7 % din PIB). În cele 108 țări cu venituri medii, AOD reprezintă în medie doar 0,2 % din PIB, lucru care confirmă faptul că ajutoarele ar trebui canalizate către țările care au cea mai mare nevoie de ele.

2.2.1. Consolidarea finanțării și monitorizarea aspectelor importante

Resursele financiare publice externe acordate țărilor în curs de dezvoltare sunt rezultatul unor decizii bugetare interne ale fiecărui donator. Ajutoarele furnizate de UE în ansamblu le depășesc pe cele acordate de toate celelalte țări dezvoltate la un loc. UE și-îndeplinit angajamentele privind ajutorul pentru comerț începând din 2008, precum și angajamentele privind finanțarea rapidă a acțiunilor destinate combaterii schimbărilor climatice și își majorează fondurile destinate biodiversității, în conformitate cu deciziile de la Nagoya și de la Hyderabad. Deși asistența oficială pentru dezvoltare furnizată colectiv de UE a scăzut ușor în 2012, șefii de stat și de guvern din UE și-au reafirmat angajamentul de a atinge 0,7 % din

VNB până în 2015, în ciuda situației economice dificile. Economii emergente și țările care au reușit să obțină statutul de țări cu venituri medii situate în tranșa superioară ar trebui să aducă o contribuție proprie echitabilă la resursele publice internaționale, în funcție de resursele financiare de care dispun.

Conceptul AOD este din ce în ce mai criticat din motiv că este prea amplu sau că nu include nici toți actorii din domeniul cooperării pentru dezvoltare și nici totalitatea acțiunilor în cauză. Sunt necesare acțiuni precum reformarea AOD, ameliorarea monitorizării finanțării acordate pentru diferite obiective de politică, inclusiv ameliorarea indicatorilor de politică (cum ar fi indicatorii de la Rio) care consemnează nivelurile asistenței oficiale pentru dezvoltare acordate pentru anumite obiective de politică. De asemenea, ar trebui elaborată o bază solidă de înregistrare a tuturor finanțărilor de care beneficiază țările în curs de dezvoltare, astfel încât toți actorii să poată fi trași la răspundere pe baza aceluiași criterii. Activitatea derulată de CAD în vederea reformării AOD reprezintă o contribuție importantă în acest sens. Monitorizarea resurselor financiare internaționale ar trebui să facă parte dintr-un mecanism de monitorizare amplu, care să cuprindă, de asemenea, resursele interne și resursele private.

2.2.2. *Cheltuirea judicioasă a resurselor financiare externe disponibile*

Ca și în cazul resurselor financiare interne, utilizarea eficientă a fondurilor înseamnă atât *a adopta soluțiile corecte*, cât și *a proceda corect*: banii ar trebui orientați acolo unde există cea mai mare nevoie de ei și utilizați în mod inovator și eficace pentru a se asigura că aceștia servesc mai multe obiective de politică în același timp, de exemplu prin integrarea unor obiective de politică specifice.

Modalitățile inovatoare de finanțare pot spori eficacitatea și ar trebui utilizate mai intens. Folosirea granturilor în combinație cu împrumuturile și cu fondurile proprii, precum și cu mecanismele de garantare și de partajare a riscurilor poate avea un efect catalizator asupra investițiilor private și publice, aceasta fiind una dintre preocupările active ale UE. Într-un sens mai larg, astfel cum a fost concepută de către Grupul de inițiativă privind metodele inovatoare de finanțare pentru dezvoltare, finanțarea inovatoare poate avea un semnificativ potențial generator de venituri și poate asigura o finanțare mai stabilă și mai ușor previzibilă. Unele mecanisme de finanțare inovatoare, precum mecanismul de dezvoltare nepoluantă, sunt concepute pentru a se axa pe realizarea unui obiectiv de politică specific, însă asemenea investiții ar trebui să ia totodată în considerare contextul mai larg și să contribuie la îndeplinirea altor obiective.

Pentru *a proceda corect*, comunitatea internațională și-a asumat angajamente clare în cadrul Parteneriatului de la Busan privind eficacitatea cooperării pentru dezvoltare, în vederea eficientizării acțiunilor, pe baza aproprierii democratice din partea țărilor în curs de dezvoltare și a înțelegerii comune a nevoii de a furniza bunuri publice mondiale. Această situație poate fi compromisă de acțiunile multilaterale prin care se urmărește alocarea fondurilor în domenii de politică specifice, deși este necesar ca țările în curs de dezvoltare să le canalizeze către *soluțiile corecte* care susțin atingerea obiectivelor naționale aflate în legătură cu obiectivele mondiale.

2.2.3. *Măsuri-cheie pentru sporirea resurselor publice internaționale investite în vederea realizării obiectivelor mondiale*

Fiecare țară ar trebui să își asume răspunderea și să solicite ca finanțarea externă să respecte planurile naționale de dezvoltare, care includ obiectivele convenite, în conformitate cu principiile de la Busan.

Toate țările și toți actorii internaționali ar trebui să convină:

- să respecte principiile și angajamentele prevăzute de Parteneriatul de la Busan în activitățile de finanțare publică internațională;
- să contribuie în mod echitabil la eforturile depuse la nivel mondial, pe baza unei serii dinamice de angajamente. Țările cele mai bogate ar trebui să aibă o contribuție mai mare decât cea a țărilor cu venituri medii situate în tranșa superioară și a economiilor emergente, iar asistența externă ar trebui să se axeze pe țările cu venituri reduse. Cooperarea cu țările cu venituri medii, în special în beneficiul țărilor cu venituri medii situate în tranșa inferioară, ar trebui să se concentreze pe acțiuni-cheie cu rol catalizator;
- să reformeze AOD și să monitorizeze resursele financiare publice externe în cadrul unui mecanism complex de răspundere reciprocă;
- să utilizeze mijloacele de finanțare adaptate la nevoile fiecărei țări, cu respectarea sustenabilității financiare pe termen lung. Ar trebui utilizate mai intens mecanismele inovatoare care exploatează resurse suplimentare, precum și capacitățile consolidate și asistența tehnică.

2.3. Resursele financiare private – principalul motor al creșterii economice

Resursele financiare private sunt fundamental diferite de resursele publice. Acestea servesc interese private și nu vizează *per se* obiective de politică publică. În același timp, investițiile private (3 652 de miliarde) reprezintă principalul motor al creșterii economice și pot contribui la îndeplinirea unor asemenea obiective. Chiar și o mică modificare a priorităților și a modalităților de realizare a investițiilor private ar putea produce beneficii semnificative pentru obiectivele de politică publică. O asemenea modificare poate fi efectuată în principal prin măsuri de stimulare în cadrul politicii interne și internaționale, cum ar fi parteneriatele public-privat.

Sectoarele private de la nivel intern și internațional sunt bine integrate, reacționează la aceleași măsuri de stimulare și, prin urmare, sunt examinate împreună. Separarea lor este pertinentă numai pentru monitorizarea angajamentelor.

2.3.1. Investițiile și comerțul; știința, tehnologia și inovarea

Investițiile interne depășesc cu mult investițiile străine, reprezentând pilonul dezvoltării economice. Acestea sunt completate de investițiile străine directe, precum și, într-o mai mică măsură, de împrumuturile private externe, care reprezintă totodată o sursă de *know-how* și de tehnologie. Investițiile cu un impact pozitiv asupra obiectivelor publice ar trebui sprijinite printr-un mediu favorabil politicilor întreprinse și prin mecanisme inovatoare, cum ar fi plățile bazate pe rezultate pentru serviciile ecosistemice, creditele de reducere a emisiilor de carbon sau crearea habitatelor de rezervă.

Comerțul reprezintă un mijloc decisiv de intensificare a activității și a productivității. Pentru a valorifica aceste beneficii, țările ar trebui să creeze un mediu favorabil schimburilor comerciale la nivel internațional, regional și național. Țările mai bogate ar trebui să ofere un acces preferențial și sprijin țărilor celor mai sărace. UE asigură deja condiții generoase de acces pe piețele sale, inclusiv un acces fără plafonare tarifară și fără contingente tarifare pentru țările cel mai puțin dezvoltate. Țările în curs de dezvoltare realizează majoritatea schimburilor comerciale cu alte țări în curs de dezvoltare, iar potențialul liberalizării comerțului Sus-Sud ar trebui valorificat. La nivel internațional, capacitatea țărilor cel mai puțin dezvoltate de a profita de pe urma schimburilor comerciale necesită o atenție deosebită.

Noile tehnologii ar trebui mobilizate în vederea îndeplinirii obiectivelor mondiale printr-o mai mare integrare la nivel mondial. Corelația dintre tehnologia adaptată la contextele existente în

țările în curs de dezvoltare și inovare ar putea fi în continuare susținută prin stimularea unor investiții mai mari în domeniul cercetării, precum și prin mecanisme inovatoare, cum ar fi angajamentele prealabile de punere pe piață.

2.3.2. *Transferurile de fonduri*

Transferurile de fonduri constituie un flux privat semnificativ și reprezintă o mare parte din PIB în mai multe țări în curs de dezvoltare. O reducere la 5 % a costurilor aferente transferurilor de fonduri în conformitate cu angajamentul G20⁸ ar putea produce beneficii considerabile, inclusiv în cazul transferurilor Sud-Sud, care sunt mai costisitoare. Atât țările emitente, cât și țările destinate ar trebui să adopte politici care să creeze condiții de piață competitive și transparente, să asigure accesul la servicii financiare de o mai bună calitate și să încurajeze o practică mai responsabilă și mai rentabilă a transferurilor de fonduri.

2.3.3. *Acțiunile de binefacere private*

Acțiunile de binefacere private au multe caracteristici comune cu asistența oficială. Conform estimărilor, valoarea acestora în anul 2010 era de 42 de miliarde de euro și acestea pot avea o contribuție importantă în anumite comunități și în anumite domenii. Datorită naturii lor, donațiile private nu pot fi incluse, în general, în planurile de dezvoltare naționale; cu toate acestea, transparența, predictibilitatea și eficacitatea lor ar trebui sporite.

2.3.4. *Măsuri-cheie pentru sporirea resurselor financiare private investite în priorități de politică*

La nivel național, fiecare țară ar trebui:

- să creeze un climat de afaceri care să susțină obiectivele de politică în conformitate cu angajamentele internaționale privind munca decentă și care să stimuleze inovarea și dezvoltarea sistemelor financiare interne;
- să utilizeze resursele publice pentru a investi în domenii care atrag investiții private în sprijinul priorităților de politică.

În plus, toate țările și toți actorii internaționali ar trebui să convină:

- să creeze un mediu politic internațional caracterizat de norme transparente și echitabile, inclusiv cu privire la piețele comerciale și financiare;
- să utilizeze finanțele publice pentru atragerea de investiții private și sprijinirea inovării, inclusiv cu ajutorul tehnologiilor.

De asemenea, sectorul privat ar trebui să accepte:

- să respecte principiile responsabilității sociale și responsabilității față de mediu a întreprinderilor, contribuind astfel la trecerea la o economie ecologică favorabilă incluziunii; aceasta presupune evaluarea impactului investițiilor asupra obiectivelor de politică, respectarea principiului concurenței depline în stabilirea costurilor de transfer, asigurarea transparenței activităților întreprinse și aderarea la orientările internaționale pentru investitori și în domeniul responsabilității sociale a întreprinderilor;
- să aplice principiile de la Busan în furnizarea de asistență în cadrul acțiunilor de binefacere private.

⁸ 5 decembrie 2011, Declarația summitului G20, punctul 77.

3. CĂTRE O ABORDARE CUPRINZĂTOARE ȘI INTEGRATĂ ÎN MATERIE DE FINANȚARE

3.1. Principii

O agendă la nivel mondial, cu obiective comune pentru perioada de după 2015, ar trebui să motiveze toți actorii să-și utilizeze judicios resursele proprii. Această agendă ar putea fi completată de o abordare solidă în materie de finanțare, care să fie universal aplicabilă, să reflecte evoluțiile la nivel mondial și să ia în considerare toate resursele de care dispun diferiții actori. Acțiunile cele mai potrivite în acest sens ar fi redinamizarea și extinderea agendei internaționale de finanțare pentru dezvoltare pentru ca aceasta să corespundă nevoilor lumii de mâine. Deși procesul de elaborare a obiectivelor mondiale este abia la început, principiile-cheie ar trebui să îndrumeze dezbaterile privind finanțarea:

- finanțarea ar trebui văzută în contextul politicilor. Politicile bune constituie pilonul central al procesului de punere în aplicare, întrucât modificarea politicilor este mai eficace decât cheltuirea fondurilor pentru compensarea unor politici proaste;
- toate resursele disponibile ar trebui avute în vedere împreună, în mod global, întrucât sunt părți ale aceluiași întreg. Cele trei categorii de resurse financiare – publice interne, publice internaționale și private – asigură structura necesară pentru identificarea măsurilor-cheie la nivel național și internațional;
- în cadrul unei abordări globale în materie de finanțare, stabilirea priorităților privind distribuirea resurselor ar trebui să se facă, în primul rând, la nivel național. Deciziile privind compromisurile necesare între obiectivele de politică pot fi luate cu maximă eficacitate doar la acest nivel și în contextul unor angajamente, al unor obiective și al unor ținte convenite la nivel internațional. Evaluarea mixului de politici, finanțare și instrumentele necesare pentru atingerea obiectivelor convenite ar trebui concentrată la nivel național, întrucât la acest nivel se asigură implementarea. Toate țările ar trebui să se angajeze în sensul unei mai bune utilizări a resurselor disponibile în vederea îndeplinirii obiectivelor de politică convenite;
- la fel cum diferitele obiective de politică trebuie să se consolideze reciproc, mijloacele utilizate pentru atingerea acestor obiective ar trebui să funcționeze la nivel național ca un singur pachet de surse și de instrumente interconectate, permițând realizarea mai multor obiective cu aceleași fonduri. Resursele financiare trebuie să susțină sinergiile între diferitele obiective universale. Fără a încălca angajamentele existente, principiul ar trebui să fie integrarea obiectivelor în politicile naționale, mai degrabă decât rezervarea resurselor financiare la nivel mondial pentru un anumit scop, întrucât acest lucru conduce la fragmentare;
- resursele publice externe ar trebui reorientate către țările care au cea mai mare nevoie de ele, iar economiile emergente și țările cu venituri medii situate în tranșa superioară ar trebui să aibă propria contribuție echitabilă în acest sens;
- toate resursele financiare ar trebui monitorizate împreună, în mod armonizat, pentru a se asigura transparența și răspunderea reciprocă atât la nivel național, cât și la nivel mondial, în scopul de a le utiliza mai eficace pentru a îndeplini mai multe obiective de dezvoltare durabilă naționale și mondiale. Este necesară o mai bună urmărire a tuturor fluxurilor financiare, inclusiv a contribuției acestora la realizarea obiectivelor naționale și mondiale și a țintelor în materie de finanțare aferente, în cazurile în care există astfel de ținte. Disponibilitatea și calitatea datelor la nivel național vor avea o importanță crucială în acest sens, iar capacitățile statistice ar trebui consolidate.

3.2. Un cadru general pentru acțiunile internaționale

Pornind de la angajamentul asumat prin Declarația de la Doha, care vizează luarea de măsuri concertate la nivel mondial pentru a face față unor diferite provocări, dezbaterile privind finanțarea internațională ar trebui să se înscrie într-un cadru general unic. Prin urmare, activitățile comitetului de experți al ONU, însărcinat de conferința de la Rio+20 să propună diferite opțiuni pentru o strategie durabilă de finanțare pentru dezvoltare, ar trebui să fie în deplină consonanță cu procesul de finanțare pentru dezvoltare. Asociind aceste axe, ar trebui organizată o conferință internațională care să elaboreze o abordare cuprinzătoare și integrată în materie de finanțare, pe baza rezultatelor activității comitetului de experți și ale proceselor de elaborare a unui cadru pentru perioada de după 2015. După cum se sugerează, de asemenea, în raportul Grupului la nivel înalt al ONU privind perioada de după 2015, acest proces mondial consolidat ar trebui să stabilească abordarea globală în materie de finanțare, în special pentru agenda privind perioada de după 2015. Principiile prezentate anterior ar trebui, de asemenea, să asigure coerența și coordonarea fluxurilor de finanțare specifice și a proceselor de negociere în curs (de exemplu, în contextul Acordului din 2015 privind schimbările climatice). Astfel, se va garanta faptul că fiecare țară poate canaliza resursele în domeniile în care pot avea o contribuție optimă în realizarea obiectivelor comune convenite.

3.3. Etapele următoare pentru UE

Prezenta comunicare are drept scop definirea unei abordări comune la nivelul UE în cadrul dezbaterilor privind finanțarea purtate în contextul agendei pentru perioada de după 2015, al Grupului de lucru deschis privind obiectivele de dezvoltare durabilă, al comitetului de experți al ONU care are sarcina de a propune diferite opțiuni pentru o strategie de finanțare a dezvoltării durabile și de a revizui finanțarea procesului de dezvoltare. În plus, prezenta comunicare ar trebui să formuleze pozițiile comune ale UE în ceea ce privește finanțarea în cadrul acțiunilor internaționale privind schimbările climatice, biodiversitatea, produsele chimice etc.

Abordarea prezentată mai sus constituie o contribuție la dezbaterile internaționale, iar UE ar trebui să o folosească pentru a se angaja în discuții cu partenerii săi.